



12.6.2009

Valtiovarainministeriö
Vero-osasto (1)
Rahoitusmarkkinaosasto (2)
PL 28
00023 Valtioneuvosto

23.06.2009

Viite: Lausuntopyyntöne 11.5.2009, VM056:00/2009 ja VM 055:00/2009

Asia: Luonnos hallituksen esitykseksi Eduskunnalle pitkäaikaissäästämistä koskevaksi lainsäädännöksi.

Valtiovarainministeriö on viitekohdassa mainituilla lausuntopyynnöillään pyytänyt sosiaali- ja terveysministeriön lausuntoa asiakohdassa tarkoitettua luonnoksesta hallituksen esitykseksi Eduskunnalle pitkäaikaissäästämistä koskevaksi lainsäädännöksi (jäljempänä PS –laki) sekä eräiden verolakien muuttamisesta.

Lausuntonaan sosiaali- ja terveysministeriö toteaa seuraavaa:

Yleiset havainnot

Sosiaali- ja terveysministeriö pitää perusteltuna mahdollistaa lainsäädännöllä pitkäaikaissäästämissopimusten tarjoaminen, joihin liittyy vastaava verotuki kuin vapaaehtoisin eläkevakuutuksiin. Ehdotetun sidotun pitkäaikaissäästämisen mahdollistaminen lisää kansalaisten valinnanvapauksia ja heidän mahdollisuuksiaan varautua vanhuuden varalle yksilöllisten tarpeidensa ja olosuhteidensa niin edellyttäessä. Ministeriö pitää lakiesitysluonnoksia pääosin kannatettavina.

Vaikka lakisääteinen eläketurva pääsääntöisesti takaa riittävän ja asianmukaisen turvan ja toimeentulon vanhuuden varalle Suomessa, on havaittavissa lisääntyvää halukkuutta myös vapaaehtoiselle yksilölliselle vanhuuden aikaiseen toimeentuloon varautumiselle kansalaisten yksilöllisistä ja monenlaisista erityisolosuhteista johtuen. On tärkeää, että tällaista yksilöllistä varautumista syystä tai toisesta tarvitsevilla kansalaisilla on tosiasiallista valinnanvapautta päätöksiä tehdessään ja että heille on tilanteeseensa sopivia asianmukaisia vaihtoehtoja ja ratkaisuja riittävästi tarjolla. Samalla on kiinnitettävä huomiota kuitenkin siihen, että eri vaihtoehdot ovat läpinäkyviä ja että niiden vertailu on kansalaisille mahdollista. On erittäin myönteistä, että nyt esitetyn mallin erääksi keskeiseksi lähtökohdaksi on otettu erityisesti säästäjien ja kuluttajien aseman turvaaminen.



Sosiaali- ja terveysministeriö kiinnittää kuitenkin huomiota myös siihen, että ehdotetun kaltainen pitkäaikaissäätämisen malli ei ole kansalaisten kannalta täysin turvattu ja riskitöntä. Vaikka pitkäaikaissäätämistä pyritään ehdotuksessa turvaamaan sekä palveluntarjoajille asetettavilla erittäin kattavilla tiedonantovelvoitteilla että säästövarojen hajauttamista koskevilla säännöksillä, käytännössä on mahdollista, että *säästövaroihin oikeutetulle* henkilölle kuuluvien säästövarojen tuotto jää lopulta vähäiseksi. Muun muassa tästä syystä sosiaali- ja terveysministeriön käsityksen mukaan jatkovalmistelun yhteydessä tulisi edelleen harkita voitaisiinko suorina sijoituksina toteutettavat talletussuojan piiriin kuuluvat säästövarat sisällyttää talletussuojan piiriin myös, kun kyse on kyseisen säästämissopimuksen kautta tapahtuva vastaava epäsuora sijoitus. Ehdotettua ratkaisua puoltaa se, että varat sijoitetaan säästövaroihin oikeutetun henkilön lukuun.

On syytä huomata, että kuluttajien on usein erittäin vaikeaa hahmottaa heille tarjottujen rahoitus-, sijoitus- ja säästötuotteiden ominaisuuksia. Tämä pätee myös nyt ehdotettuun säästämismuotoon ehdotuksen varsin asianmukaisista tiedonantovelvoitteista ja läpinäkyvyssäännöistä huolimatta. Pitkäaikaissäätämisen markkinointiin onkin siksi tärkeää kiinnittää erityistä huomiota. Samoin rahoituslukutaidon ja talouskasvatuksen merkitys on tässä suhteessa erittäin keskeistä, kuten esityksessä tode- taankin.

Esityksen perustelut antavat kuitenkin väärän kuvan lain tarkoituksesta siltä osin, kun niissä käsitellään pitkäaikaissäätämistä, ikään kuin mallin luonnissa olisi kyse eläkepoliittisesta ratkaisusta. Sosiaali- ja terveysministeriö ei yhdy esityksessä tältä osin esitettyihin virheellisiin rinnastuksiin ja toteaa, ettei voi toimivaltaisena viranomaisena yhtyä näiltä osin esityksessä ilmaistuihin havaintoihin, näkökohtiin ja väitteisiin. Sosiaali- ja terveysministeriö katsoo, että ehdotettu ratkaisu ei ole eläkepoliittinen. Kuten esityksessä on todettu, kyseessä on rahoitusmarkkinoilla toteutettava elinkeino- ja sopimusoikeudellinen ratkaisu, rahoituspalvelu, joka tarjoaa yksittäisille kansalaisille mahdollisuuden säästämiseen vanhuuden varalle, mikäli heidän erityis- olosuhteensa sitä edellyttävät. Tällainen yksilöllinen säästäminen ei ole missään tapauksessa osa sosiaaliturvaa tai sosiaalivakuutusta. Yksilöllisen säästämisen vertaaminen ja rinnastaminen tuotteena pakollisiin sosiaaliturveläkkeisiin tai kollektiivisiin lisäeläkejärjestelyihin on harhaanjohtavaa. Kuten esityksessä on todettu suomalainen kansainvälisestäkin arvostettu lakisääteinen ansioeläketurva ja sitä täydentävä kansaneläkejärjestelmä turvaavat Suomessa riittävän ja asianmukaisen toimeentulon vanhuuden ja työkyvyttömyyden varalle. Koska eläkepoliittiset kannanotot eivät kuulu nyt esillä olevan asian yhteyteen, ministeriö katsoo että ne tulisi poistaa kokonaisuudessaan esityksestä sen viimeistelyn yhteydessä.

Sosiaali- ja terveysministeriö katsoo siten, että edellä mainituista syistä lain perusteluista tulisi poistaa eläkepoliittiset linjaukset. Toisin sanoen perustelujen kappale 1.2 alakappaleineen tulisi poistaa kokonaan, kuten myös nykytilan arvioinnista pääosa kohtaa 2.3 edeltävistä havainnoista. Sama pätee luvun 3 osioihin ennen kohtaa 3.3.

Sosiaali- ja terveysministeriö katsoo lisäksi, että säästäjänä ei tule voida olla oikeushenkilö, kuten nyt on ehdotettu. Ministeriön käsityksen mukaan, tämä johtaisi helposti siihen, että pitkäaikaissäätämisestä muodostuisi työnantajille uusi palkitsemiskeino. Asiaa ei ole ministeriön käsityksen mukaan valmisteltu ja selvitelty tässä vaiheessa riittävästi, eikä ehdotusta voi pitää siksi tarkoituksenmukaisena. Ministeriö

kiinnittää huomiota siihen, että eduskunta hyväksyi keväällä 2009 lain maksuperusteisista lisäeläkejärjestelmistä (HE 156/2008 vp, laki 173/2009), jonka tarkoitus on vastata tämän tyyppisten järjestelyjen kasvavaan kysyntään Suomessa. Maksuperusteinen lisäeläkejärjestelmä kohtelee työntekijäryhmiä kollektiivina tasavertaisesti, kun taas nyt esitetty malli yksilöön kohdistuessaan olisi omiaan eriyttämään eri työntekijöiden kohtelua.

Ministeriö pitää myös tarpeellisenä tarkentaa esityksen perusteluja, etenkin mitä tulee uuden lain suhteesta vakuutussäästämiseen. Olennaista vakuutettujen etujen kannalta on, että verolakien muutoksia ei tulisi ulottaa takautuvasti koskemaan voimassa olevia vakuutuksia. Verolakien osalta esitystä olisi täydennettävä asianmukaisilla siirtymäsäännöksillä, kuten tähänkin asti on menetelty.

Kyse ei ole tuotteesta, jolla voidaan korvata kaiken tyyppinen vakuutussäästäminen vanhuuden varalle. Esityksessä kuluvertailu yleistetään liiaksi koskemaan vakuutussäästötuotteita yleensä. Henkivakuutussäästäminen on rinnastettavissa laissa tarkoitettuun pitkäaikaissäästämiseen, jos kyseessä on eläkevakuutus (elämänvaravakuutus) johon on liitetty henkivakuutus kuoleman varalta (kuolemanvaravakuutus), jonka perusteella säästövarat (säästösumma) maksetaan takaisin, vakuutetun ennaikaisen kuoleman tapahtuessa. Vakuutusten kuolemanvaraturvat eivät välttämättä vastaa 100 prosenttisesti säästösummaa, jolloin vakuutussäästämisen ja muun pitkäaikaissäästämisen välille jää edelleen eroja.

Ministeriön tiedossa ei ole, että vakuutustuotteet Suomessa olisivat kuluiltaan merkittävästi korkeammat kuin muualla. Kilpailun edistäminen pitkäaikaissäästämiseen liittyvissä tuotteissa on toki kannatettavaa, mutta vakuutusten arvosteleminen lakiesityksessä ei liene tavoitteiden toteutumisen kannalta tarpeellista, eritoten kun kuluttajilla on tarpeita, joiden kattamiseen ei ole käsillä muita kuin vakuutustuotteita. Tästä esimerkkinä elinikäiset eläkkeet ja puhtaat riskivakuutukset. Ei ole myöskään osoitettu, että uusi PS –tuote muodostuisi kuluiltaan merkittävästi edullisemmaksi kuin vakuutustuote, vaikka tämä on realistinen arvio.

Kun kyse on vakuutuksenottajan oikeudesta vaihtaa vakuutuksenantajaa tämä on eräissä muissa maissa mahdollistettu kuolemanvaravakuutusten osalta tai tilanteissa, joissa elämänvaravakuutukseen on liitetty kuolemanvaravakuutus, jonka seurauksena vakuutusyhtiö on korvausvelvollinen riippumatta siitä onko vakuutettu elossa vai ei. Nimenomaan puhtaiden *elämänvaravakuutusten* osalta vakuutuksenantajaa vaihtaminen on ongelmallista. Tämä ilmenee parhaiten Ruotsin lainsäädäntöä koskevista perusteluista, joihin myös tässä esityksessä viitataan (s 19). Näiltä osin perusteluja tulisi korjata sivulla 2.

Jos kyseessä on elinikäinen annuiteettieläke, on vaikeasti hahmotettavissa, miksi siihen liitettäisiin kuolemanvaraturva (s 27). Elinikäiset annuiteetit ovat sellaisia järjestelyjä joihin liittyy olennainen pitkäikäisyyteen liittyvä vakuutusriski, jonka vain vakuutusyhtiö voi kantaa, ja toisin kuin PS –lain mukaisella säästämällä, elinikäiset annuiteettivakuutukset tarjoavat aidon turvan pitkäikäisyyteen liittyvään toimentuloon, mitä ei tavanomaisin säästämisen keinoin voida kattaa.

Säästövarojen sijoittamista koskevassa kuvauksessa (s 37) todetaan, että sijoittaminen osakkeisiin edistäisi yritysten vakavaraisuutta ja investointikykyä. Tämä pitää

paikkansa siltä osin kun kyse on osallistumisesta uusmerkintöihin, kun taas sijoittaminen osakkeisiin muutoin ei tuo lisää rahaa yrityksille. Kun kyse on säästövarojen sijoittamisesta, sijoittaminen johdannaissopimuksiin olisi sallittua vain, jos kyse on säästövarojen suojaamisesta. Lienee kuitenkin vaikeaa yksiselitteisesti määritellä suojaavat johdannaistrategiat, jonka vuoksi valvonta ja sanktiointi saattaa muodostua hankalaksi. Ei liene myöskään mahdollista rajoittaa sijoittamista rahastoihin, jotka soveltavat sijoitustoiminnassaan muuta kuin suojaavaa johdannaistrategiaa, eikä siksi myöskään suoria johdannaissijoituksia muihin kuin suojaaviin johdannaisiin tulisi kieltää. Ministeriön käsityksen mukaan tällaista rajoitusta ei siksi lakiin tulisi ottaa. Jos johdannaisriskejä halutaan rajoittaa, olisi käytännöllisempää kieltää suora sijoittaminen johdannaisiin kokonaan.

Esityksessä viitataan muutamissa kohdin yleisellä tasolla tutkimuksiin tai eri maiden käytäntöihin. Tarkemmat lähdetiedot olisi hyvä mainita esimerkiksi alaviitteenä.

Esityksestä ei ilmene miten osakkeisiin liittyvää äänioikeutta ja muita oikeuksia voi käyttää, kuluuko esimerkiksi äänioikeus *varoihin oikeutetulle* vai palveluntarjoajalle. Ministeriön käsityksen mukaan äänioikeus tulisi kuulua varoihin oikeutetulle.

Verolakien suhde eri pitkäaikaissäätämisen muotoihin

Esityksen mukaan myös yritys voisi suorittaa maksuja luonnollisen henkilön lukuun. Tämä periaate on sinällään sopusoinnussa sen kanssa, että yritys voi suorittaa maksuja henki- tai eläkevakuutukseen. Kun yrityksen maksamat PS – lain mukaiset maksut luonnollisen henkilön lukuun eivät ole verovähennyskelpoisia, jää näiltä osin edelleen epäsuhta suhteessa vastaavaan tarkoitukseen tehtyihin yrityksen rahoittamiin vakuutustuotteisiin. Näiltä osin yritysten rahoittamien PS –lain mukaisten säästöjen ja vakuutussäästöjen suhde verolakeihin jää edelleen osaksi epäsymmetriseksi. Sosiaali- ja terveysministeriö pitää veroedun ulottamista vain yksityisten henkilöiden PS –järjestelyihin hyväksyttävänä. Kuten edellä on todettu, ministeriö katsoo, ettei oikeushenkilö tulisi hyväksyä säästäjäksi ilman perusteellisempaa selvitystä tämän vaikutuksista.

Mitä tulee Ruotsin IPS –säästämiseen, joka lähinnä vastaisi ehdotettua PS –lakia, on huomionarvoista miten pienistä summista on kyse. Perusteluissa (s 10), todetaan, että keskimääräinen IPS –kuukausisäästö olisi 250 kruunua, joka vastaisi noin 300 euron vuosisäästöä. Tällaisilla säästöillä ei käytännössä juurikaan ole merkitystä vanhuus- turvan varautumiselle. Huomattavaa on myös, että IPS ja PS –lain mukaisissa tuotteissa kyse on puhtaasta säästämisestä, johon liittyy implisiittisesti kuolemanvaraturva (vrt. PS –laki perustelut s. 42).

Verolainsäädäntöön ehdotettujen muutosten osalta, ja IPS –säästämistä koskevan kuvaukseen perustuen, ministeriö kiinnittää huomiota siihen, että varojen nostoaikaa ehdotetaan pidennettäväksi nykyisestä kahdesta vuodesta kymmeneen vuoteen. Nostoaika on pitkä. Ottaen huomioon, että verovähennysoikeus on vain 5.000 euroa vuodessa, ja suoritukset eläkevakuutuksiin keskimäärin alittavat tämän rajan olennaisesti, eläkevakuutuksia tai PS –tuotetta ei enää käytännössä voisi käyttää eläkeiän varhentamiseen, jollei säästämistä aloiteta hyvin varhaisessa iässä. Kyse olisi näin ollen lähinnä muiden eläkkeiden täydentämisestä. Ministeriön käsityksen mukaan olennaisesti lyhyempi nostoaika on perusteltu, etenkin kun kyse on muista eläkesäästöjen

nostoperusteista kuin eläkeiän saavuttaminen. Lakiin olisi ehdottomasti otettava siirtymäsäännös, jonka mukaan vanhoihin ehdoin vakuutuksiin tehdyt eläkesäästöt olisi voitava nostaa entisiin ehdoin ja vanhoja sopimuksia tulisi voida muuttaa entisiin ehdoin. Siirtymäsäännösten puuttuminen johtaisi useimpien eläkevakuutussäästäjien osalta tarpeeseen täydentää eläkesäästöjen kuolemanvaraturvaa.

Vakuutettujen etujen kannalta keskeistä on huolehtia siitä, että voimassa olevien vakuutus sopimusten ehtoja ei verolainsäädännön keinoin kiristetä. Aiemmin mainitun vanhojen vakuutussäästöjen nostoajan pysyttämisen ennallaan lisäksi on huolehdittava siitä, että aiemmin otettujen kuolemanvaraturvavakuutusten korvausten verotusta ei muuteta. Kun kuolemanvaravakuutusten kattamiseksi perityt vakuutusmaksut eivät aikaisemmin ole olleet vähennyskelpoisia verotuksessa, näiden vakuutusten perusteella maksettujen korvausten tulisi olla nykyisin ehdoin rajoitetusti verottomia. Uusien eläkevakuutus sopimusten osalta ministeriö ei näe periaatteellista ongelmaa siinä, että verosäännöksiä muutettaisiin valtiovarainministeriön ehdottamalla tavalla. Huomattavaa on kuitenkin se, että kun säästöhenkivakuutusten verokohtelua ei muuteta, kuolemanvaravakuutuksesta maksetun korvauksen rajoitettu verovapaus on erilainen riippuen siitä liittykö se elämänvaravakuutuksen säästösummaan taikka kuolemanvaravakuutuksen säästösummaan. Verotuksen toimeenpaneminen saattaa vaikeutua, kun eri tarkoituksiin otettujen kuolemanvaravakuutusten korvauksia verotetaan eri tavoin. Muutoksilla saattaa siksi olla merkittäviä vaikutuksia Suomessa harjoitettuun henkivakuutustoimintaan, joiden selvittäminen olisi tarpeen kun ehdotukset toteutetaan.

Yksityiskohtaiset ehdotukset ja havainnot

Sosiaali- ja terveysministeriö ehdottaa seuraavia tarkistuksia lausunnon kohteena olevien annettavan lakien pykäliin:

Pitkäaikaissäästämisestä annettava laki

1 §:n 1 mom. ... kun säästövaroihin oikeutettu **luonnollinen henkilö** saavuttaa määrätyn iän...

Kyse on luonnollisen henkilön lukuun tehtävistä säästösuorituksista.

2 §:n 3 kohta: poistetaan sanat 'tai oikeushenkilöä'

2 §:n 6 kohta *säästövaroihin oikeutetulla* **luonnollista henkilöä**, jolla on oikeus saada säästövarat 1 §:ssä tarkoitetun nostoperusteen täytyttyä;

Varoihin oikeutettu olisi hyvä aina määritellä, vaikka hän olisi myös säästäjä, ks 10 §.

8 §:n 1 mom. ... ja muulle mahdolliselle **säästövaroihin oikeutetulle ainakin...**, ... joilla on säästäjälle **ja muulle mahdolliselle säästövaroihin oikeutetulle** ilmeistä merkitystä.

2 §:n 6)-kohdassa määritellään säästövaroihin oikeutettu

8 §:n 2 mom. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä siitä, mitä tietoja palveluntarjoajan on annettava säästäjälle **ja muulle mahdolliselle säästövaroihin oikeutetulle henkilölle** sopimussuhteen aikana.

Lisäys on tarpeen, mikäli säästäjä ei ole säästövaroihin oikeutettu.

10 §:n 1 mom. 2 kohta ”säästäjä, säästövaroihin oikeutettu sekä tämän mahdolliset edunsaajat;”

11 § 2 mom. ~~Sen estämättä, mitä muualla tässä laissa säädetään, säästäjällä on oikeus irtisanoa säästämissopimus, jos muu säästövaroihin oikeutettu kuin säästäjä kuolee ennen 1 §:ssä tarkoitetun nostoperusteen täyttymistä eikä 3 momentissa tarkoitettua edunsaajaa ole määrätty. Säästövarat on siirrettävä säästäjälle viimeistään 60 päivän kuluessa irtisanomisesta, jollei palveluntarjoajan ja säästäjän välillä ole toisin sovittu. Palveluntarjoaja saa periä säästäjältä säästämissopimuksen irtisanomisesta ja varojen siirtämisestä aiheutuneet kohtuulliset kulut. Kulut saa vähentää siirrettävien varojen määrästä.~~

Jos säästäjä ei ole säästövaroihin oikeutettu, säästäjällä ei tule olla tässä tarkoitettua oikeutta irtisanoa sopimusta. Sen sijaan säästäjälle tulee olla oikeus lopettaa rahasuoritusten tekeminen säästämistilille säästämissopimuksen mukaisesti. Säästämissopimus on tehty henkilön vanhuuden varalle ja on katsottava palkkaan verrannolliseksi, joten tällaista peruutusmahdollisuutta ei tulisi olla. Samalla on tarkoitus turvata myös mahdolliset edunsaajat, vaikka erillistä edunsaajamääräystä säästövaroihin oikeutettu ei olisi tehnyt. Tällöin oikeus varoihin määräytyy perintökaaren mukaan.

11 § 3 mom. Säästövaroihin oikeutettu voi määrätä edunsaajan, jolla on hänen kuollessaan oikeus saada säästämissopimuksen mukaisen nostoperusteen täytyessä takaisinmaksettavat säästövarat. Edunsaajaksi saa määrätä nimeltä mainitun henkilön taikka nimiä mainitsematta puolison, lapset, puolison ja lapset tai omaiset.

Oikeus edunsaajamääräyksen tekemiseen tulee olla varoihin oikeutetulla.

11 § 4 mom. Edunsaajamääräyksestä on muuten ~~soveltuvin osin~~ voimassa, mitä vakuutusopimuslain 47-50 §:ssä säädetään, lukuun ottamatta mainitun 47 §:n 3 momenttia.

Momentissa tulee yksikäsitteisesti määritellä, mitä kohtia sovelletaan. Tältä osin ehdotusta tulisi tarvittaessa tarkistaa.

On ymmärrettävissä, että säästöt tehdään aina luonnollisen henkilön lukuun. Tämän johdosta yrityksen konkurssin tai selvitystilan ei tulisi vaikuttaa järjestelyyn liittyvien säästövarojen omistusoikeuteen. Yrityksen ei näin ollen tulisi olla säästövaroihin oi-

keutettu. On kuitenkin luonnollista, että oikeushenkilön ollessa konkurssissa lisäsuorituksia ei yrityksen toimesta voi enää tehdä.

Jos säästäjä on yritys ja varoihin oikeutettu luonnollinen henkilö kuolee, varojen omistus tulisi siirtyä varoihin oikeutetun henkilön oikeudenomistajille tai hänen nimeämilleen edunsaajille.

12 § 2 mom. lisäys: Palveluntarjoajan tulee ilmoittaa säästämissopimuksen peruuttamisesta myös muulle mahdolliselle säästövaroihin oikeutetulle kuin säästäjälle.

13 § 2 mom. ...ilmoitettava säästäjälle **ja muulle mahdolliselle säästövaroihin oikeutetulle** kirjallisesti ...

14 §. Perusteluja olisi 1 momentin osalta syytä täydentää niiltä osin kun kyse on sopimusrikkomuksista ja säästäjästä johtuvasta muusta painavasta perusteesta, joiden perusteella sopimus irtisanotaan tai puretaan.

14 § 2 mom. ...suoritetaan ~~säästäjälle~~ **säästövaroihin oikeutetulle** mahdollisista vero- tai....

14 § 3 mom. ... ja suoritettava ~~säästäjälle~~ **säästövaroihin oikeutetulle**.

15 § 3 mom. ...on ilmoitettava säästäjälle **ja muulle mahdolliselle säästövaroihin oikeutetulle** viivytyksettä...

16 § Mikäli säästäjä on oikeushenkilö, säästämisen keskeyttämisen tulee tapahtua säästämissopimuksessa sovitun mukaisesti, esim. työntekijän erotessa säästäjän palveluksesta. Tältä osin pykälään tulisi tehdä muutos.

17 §. Luovutus- ja panttauskiellon tulisi koskea myös säästövaroihin oikeutettua.

19 § 1 mom. Säästäjän lisäksi suostumus tulisi olla myös säästövaroihin oikeutetulta.

Laki tuloverolain muuttamisesta

Lain 34 b §:n 3 momenttia tulisi korjata seuraavasti:

Eläkettä tai suoritusta ei katsota saaduksi kun vakuutuksenottaja tai säästäjä irtisanoo sopimuksen ja tekee uuden 54 d §:ssä säädetyt edellytykset täyttävän ~~vakuutus~~sopimuksen sen mainitun pykälän 9 momentissa tarkoitetun vakuutuslaitoksen tai palvelun tarjoajan kanssa, jos kertyneet säästövarat siirretään suoraan uuden sopimuksen osapuolena olevalle tuollaiselle palvelun tarjoajalle tai vakuutuksenantajalle.

Perustelu: Jos momentissa lukee vakuutussopimus tämä tarkoittaa, että varat voidaan siirtää vain yhteen suuntaan eli vakuutukseen, koska muu kuin vakuutusyhtiö ei vakuutussopimuksia voi myöntää.

Laki vakuutuslainsäädännön muuttamisesta

12 a §

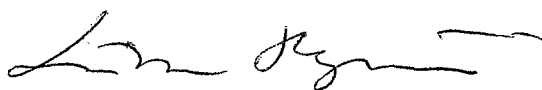
Vakuutuksenottajan oikeus irtisanota eläkevakuutus

Jos vakuutuksenantaja on ilmoittanut muuttavansa sopimusehtoja 20 §:n perusteella, vakuutuksen saa irtisanota 1 momentin estämättä 30 päivän kuluessa muutosilmoituksen vastaanottamisesta. Vakuutuksenottajalla on sama oikeus, jos on muutettu sellaisen sijoitusrahaston sääntöjä, jonka rahasto-osuuksiin vakuutusmaksuja on sijoitettu.

Sijoitusrahaston sääntöjen muuttamisen perusteella tapahtuva irtisanominen on suuri muutos nykyiseen verrattuna. Sijoitussidonnaisissa vakuutuksissa voi olla lukuisia eri rahastoja, ja rahaston sääntöjen muutos saattaa olla palveluntarjoajan määräysvallan ulottumattomissa. Irtisanomisoikeus vaikuttaa siksi kohtuuttomalta sanktiolta palvelun tarjoajaa kohtaan, kun sijoituskohteet ovat yleensä vähin kustannuksin vaihdettavissa.

Pykälän 1 momentin viimeisessä virkkeessä käytetään ilmaisua, ”... että suoritetut vakuutusmaksut jäävät vakuutusyhtiön hyväksi, jos vakuutuksenottaja kuolee ennen sopimuksen päättymistä.” Suoritetut vakuutusmaksut sijoitetaan. Maksujen sijoittamisesta kertyy yleensä tuottoa. Tämän vuoksi käytännössä kyse on vakuutussäästöjen tai säästösumman jäämisestä vakuutusyhtiön hyväksi. Koska kertyneeseen vakuutuskohtaiseen säästösummaan sisältyy siis myös tuotto (ja sen osana kuolevuushyvitykset), muotoilusta saattaa saada käsityksen siitä, ettei tuotto kuuluisi vakuutusyhtiölle.

Muilta osin sosiaali- ja terveysministeriöllä ei ole huomauttamista lakiesityksiin.



Sosiaali- ja terveysministeri

Liisa Hyssälä

Johtaja



Antero Kiviniemi